

Ladislav Szalay

(* 1929)

vypočujte
podcast

prečítajte
príbeh

Faktografické úlohy:

1. Návrat do práce v Slovenskej akadémii vied blokoval Ladislavovi jedine Biľakov zať. Zisti, kto to bol a aká bola jeho politická kariéra.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Po Nežnej revolúcii a umožnení plnohodnotného fungovania aj iným politickým subjektom, nielen Komunistickej strane, vznikli v Československu nové politické strany, pričom pri vzniku jednej z nich stál aj Ladislav Szalay. Napiš aspoň sedmičku najväčších strán, ktoré boli aktívne po páde komunizmu.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Pána Ladislava sprevádza pero celým jeho životom. Jednej zo svojich publikácií dal názov Triumf propagandy. Práve tento názov sa hodí aj k obom totalitným systémom, ktoré na našom území boli. Rozanalyzuj nacistickú a komunistickú propagandu a nájdí ich spoločné znaky.

.....

.....

.....

.....

.....

Zdroj: Knihy.heureka.sk

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. V živote sa mnoho vecí vracia ako bumerang, čo sa ukázalo pri pamätníkovom (ne)odchode z časopisu Roháč. Aký rovnaký dôvod Ladislava najskôr nepustil preč zo zamestnania a potom ho zachránil pred výpoveďou?

2. Určite každý aspoň raz za život počuje myšlienku: „Uč sa, aby si sa mal dobre.“ Pán Szalay sa aj učil, ale na viac ako najnižší možný plat to nestačilo. Aké vzdelanie mali ostatní zamestnanci učtárne, že nik z nich nezarábal menej ako on?

3. Ak sa na akademickej pôde končí určitý stupeň vzdelania a píše sa záverečná práca alebo sa vydáva nejaká vedecká štúdia, sú potrební nezávislí oponenti, aby zhodnotili jej obsahovú stránku. Aj Ladislav obhajoval prácu, v ktorej sa venoval ekonomike Slovenska. Aké hodnotenia dostal od svojich troch oponentov?

Projektové úlohy:

1. Život po vojne je nesmierne ťažký, plný hľadania nových príležitostí, životných i pracovných. Aj rodina pamätníkovej mamy sa presťahovala na Slovensko z dôvodu nájdenia si práce. Máme pre teba úlohu, ktorá si vyžaduje odvahu začať.

Tvoja úloha:

Aby si nemusel/a nikam cestovať, vytvor si plán na založenie firmy či živnosti tak, aby bol reálny a pomaličky prinášal zisky. Mnoho úspešných firiem začínalo v garáži.

Zdroj: Firmaren.sk

2. Ladislav sa v živote veľakrát rozhodol inak, ako väčšina ľudí z jeho okolia. Malo to značný dopad na jeho život, avšak prišlo mu to doň pokoj, aj keď za cenu obetí. Dnes máme množstvo influencerov, ktorí robia pre slávu to, čo chcú druhí, politikov, ktorí robia rozhodnutia podľa diktátu peňazí, či ľudí na uliciach, ktorí sa obliekajú, vyjadrujú a konajú tak, aby sa zapáčili svojmu okoliu.

Tvoja úloha:

Prejdi si svoje sociálne siete, fotky v telefóne a myslou udalosti, na ktoré si spomínaš od začiatku tohto roka. Vpíš ich do tabulky a rozdeľ podľa toho, či si ich urobil/a preto, lebo si to chcel/a ty, alebo preto, aby si sa zapáčil/a iným či získal/a „lajky“. Čo ti vyšlo? Žiješ si svoj vlastný život alebo si cirkusantom pre druhých?

Chcel/a som to ja:	Chcel/a som sa zapáčiť iným:

3. Cenzúra bola v novinárskej brandži všadeprítomná a mnohí autori museli používať iný jazyk, než aký chceli, ba dokonca písali pod pseudonymom. Aj pán Szalay mal s cenzormi bohaté skúsenosti a jeho dielo *Legenda rokov meruôsmych* bolo zakázané.

Tvoja úloha:

Pokús sa vžiť do doby, keď vládli v médiách cenzori. Prečítaj si spomenutú knihu a vytvor na ňu posudok z pohľadu cenzora v období socializmu, ktorý túto knihu zakázal.